

T O L D A L É K

a' Magyar Kurir 15-dik Darabjához.

Nro 2.

Téhai Telüntetes Nemes Nemzetes és Vitézlejt
Galanthai B A L O G H J Á N O S Ú R,
több Tekintetes Vármegyék' elsőrendű Táblabírája', 's Tekintetes Homáron
és Bars Vármegyéknek nyoltz Országgyűlésen volt Követje' sírhalmánál.

Quis desiderio sit pudor aut modus
Tam chari capitis?

E' sir a könnyeket alig tudja bírni;
Illy' kedves Emberért szégyen e' hát sirni?

Multis Ille bonis occidit;
Nulli sebillior, quam — mihi.

Sok Jónak bánatot okozott halála;
De enyémnél mélyebb bura nem találta.

Hor. I K. 24. Od.

Édes Magyar Hazám! halld-meg gyászéneke'm',
Oh halld-meg! keserű panaszom van nekem.
Oda Balogh János, honom' ditső fia,
A' gyász kriptában kell meghamuhodnia.
Volt, 's nints: mert az halál föld' gyomrába vonja.
Im' a' bölts fej immár tsak fagyos kaponya.
Eltűnt az igazság 's Törvény' Orangyala:
Eltűnt innen, hol tsak porsátora vala.
Oh, az egész hazát szomorító eset!
Egy hű jobbágy és jó hazafi elesett.
Tisztelé Királyát, 's buzgóan szerette;
Ezt bizonyította minden szava 's tette.
De az honszeretet is lelkesítette,
Minden áldozatot megtevén érette.
Kihen nemes a' tűz, és szent az akarat,
Polgártársaitól Az zöld repkényt arat.
Nyoltz Országgyűlésen lángolt e' szövétnek,
Közepén mindég a' zavaros sötétnek.
El nem olthatta azt semmi illat' göze,
A' Király és Haza szent nála, 's győze.
Igy egvén e' fáklya, magát emésztette,
'S a' közügynek 's-jónak áldozatja leve.
Allhatatos boldog Lélek! a' kit itt, ott
Soha semmi ármány meg nem tántorított:

Mért nem lántzolt ide örökös kötéllel
 A' Sors, 's illy' véletlen' miért költözél-el?
 Ah! értem; irígyelt nekünk az ég' hona
 Tégedet, 's magához nagy örömmel vona.
 Hatvannyoltz év után ditsőségesbb körbe
 Balogh János' lelke vidámon repült-be.
 Nevét 's érdemét a' buta Léthe' marlja
 El nem süllyesztheti, sem fogva nem tartja.
 Nem; mert az örök hír, trombitáján fújja,
 „Hervadhatlan a' nagy Balogh' koszorúja“.

Ridült gyámoszlopa egy szép fényes Háznak!
 Mint mellyet a' dühös Orkánok megráznak.
 Hat nemes Magzatnak elhúnyt édes Atyja,
 Valódi jó Atyja, mindenik mondhatja,
 Mindenik' ortzáján mély bánatok ülnek,
 'S bús' szeme' könnyei záporként gördülnek.
 Kikkel hűszonhat kis Unokák gyászolnak,
 'S mély zokogás között jaj-igéket szólnak.
 Jaj nekem leginkább! nints Balogh Jánosom!
 Nints, bár könnyepatakkal gyászos sirját mosom.
 Elrepült Jó lelkét vissza nem sírhatom,
 Miatta fojtogat örökre bánatom.
 Bár ne ismertelek volna inkább soha,
 Vagy olly' jó ne voltál volna, tsak mostoha.
 Vagy el ne vitt volna közülünk az halál,
 Pártfogóm! ilyen jót keblem már hol talál?!
 Nem volt hozzám kegyesbb az halandók között,
 Kiket a' szent vérség hozzám nem kötözött.
 Tisztelem hamvaid', megditsóult Lélek!
 'S áldom jótéteid', valamíg tsak élek.
 Most az egész Haza előtt a' sírverem'
 Hantjait könnyüim' árjával keverem.
 Fáj, fáj! de ha már meg nem változtathatom,
 Elnyelem, elfojtom keserű bánatom.
 Búsult Magyar! velem mond; nyugodjék ez Holt.
 Nagy Ember, jó Atya, 's lelkes Hazafi volt!!

Török József, *)

Pozsai Reform. Prédikátor.

*) Hiteles tudósítás után jelentjük, hogy a' tisztelt Prédikátor Ur hivatalos foglalatossága mellett, már több esztendők oltá, házánál külömbféle helységekől jöreményü Itjoknak anyanyelvünket buzgón tanította 's tanítja. Ki ezen közhasznú igyekezete által, és más nemes tulajdonai-
 val, a' minden Jónak és Szépnek gyarapodásáért lángolt néhai Tekintetes Galanthai Balogh János Urnak ligyelmét és szeretetét megnyerte, 's különös jótéteményeiben részesült. Melly jelentésünk a' Nemzet előtt mind az idvezült lelkes Pártfogó' emlékezetét kedvesebbé, mind a' jeles Pártfogó' nevét ismeretessé méllán teheti.

T u d o m á n y o s J e l e n t é s .

Ha a' mostani időpont, a' mellyben a' Magyar Nyelven a' Tudományok minden ágazatja számtalan sok derek új könyvekben fel élledni, és a' leg pallérozottabb Nemzetekkel pályázni láttatik; ha ez idő pont mondom, a' mellyben a' Nemzeti Tudományos Társaság minden órán fel állandó, a' Nemzeti Litteraturának hasadó Hajnalát képzelte, a' mellyre minden Hazafi, tehetsége szerént áldozatot hozni hivatalos: tehát bátorhodom alázatosan a' T. T. Nemzeti Publicumnak jelenteni, hogy én is kívánok a' köz haszonra egy Eredeti Magyar Munkát kiadni, mellynek első Lapja ez:

Gazdasági Regulációk' Tükö re.

„A' Pallérozott Mezei Gazdaságnak Kalauzzául, — a' Gazdasági Könyveknek Kultsául, — a' Tsinos Érzés' Ingeréül, azoknak számokra, kik a' Haza' virágzását óhajtják, — a' szépet 's jót kedvellik, elősegéllik; készítette Udvardy János, Magy. Orsz. Hiteles, 's T. Ns. Sz. Fejér Vármegyében Betsrangú Földmérő. — Forma dat Esse rei. 's a' t.

A' Könyv Tárgyai e' következők: I. Bèvezetés. — II. Urbarialis Regulatio. — III. Közbirtokos Regulatio. — IV. Uradalmi Regulatio. — V. Helység Regulatio. — VI. Kert Regulatio. — VII. Erdő Regulatio. — VIII. Út Regulatio. — IX. Viz Regulatio. — X. Mérték Regulatio. — XI. Toldalék némelly szokásbeli javításokról: a.) Ertekezés, — b.) A' vonyómarha erő megkéméllése, — c.) A' Kerekek' 's Tengelyek' meg javítása, — d.) Együgyü Vető Masina. A' Munka Rézírásban 17 Árkus, egy Árkus illuminált Réztábla Rajzolatokon fellyül.

Ezen Munkát a' Nyomtatás alá el készíteni minden tehetségemet öszve szedtem: de a' nyomtatási költségeket egészen meg győzni, tehetetlen vagyok, és kén-teleníttem Nagy Lellkü Pártfogóimat meg kérni, hogy a' könyv árának, látatlanul előre való kifizetésével rajtam segíteni méltóztassanak. A' Könyvnek előfizetési árra lessz 1 for. ezüstben, és ezért, a' Réztáblákat illuminálva, 's a' könyvet kék borítékba be kötve, ki ki a' hol praenumerált; ott meg találja.

A' Praenumeratio' be szedésére pedig ezennel alázatosan meg kérem, — elsőben minden T. Ns. Vármegyéknél a' Titt. Titt. Rendes, vagy Vice Perceptor, vagy Archivarius Urakat, másodsor pedig minden Városokban Magyar és Erdély Országban a' Könyvboltos, vagy Könykötő Urakat, a' kiknek e' részben teendő fáradságokért nincs módod egyébként háládatosságomat kifejezni, mint az által, hogy minden 5 praenumerált Exemplárra egy hatodikat ingyen fel ajánlok.

A' Praenumeratio' Terminusa léssen a' következő Médárdusi Pesti Vásár, melly időre a' praenumerált Summát, a' Praenumeransok' Neveivel együtt Pestre Eggenberger Jó'sef Könyvboltos Urhoz biztos alkalmatossággal kérem bé küldeni. kötelelességemnek esmérvén minden Jóakaróim' Nevét, a' kik igyekezetemet akár előre fizetéssel, akár ennek beszédésében való fáradozásokkal elősegítették, a' Munkában ki nyomtattatni, és az örök emlékezetre által adni.

Mihelyt a' Munka készen lesz és a' könyvek bé köttetnek 's az illő helyen le tétetnek: mindjárt köz hírül fog ismét az újságokban tétettetni, hogy ki ki a' hol praenumerált, ott fel vehesse.

Alázatosan meg keresek tehát minden Uradalmakat, Földes Uraságokat, Uradalmi Kormányozókat, Tiszteket és Gazdálkodókat, — különösen pedig minden Fiscalis és Földmérő Urakat, mindenek felett pedig az Fő Tisztelendő Eccle-

ziasticus Statust, mint ezen Tárgyban is leg első Hazafiakat, 'skülönösen tapasztalt Mecaenássaimat, — és mindenkor etc. és mindeneket, valakik csak a' Hazai virágjának magvát szívekbe plántálták, hogy a' Közjót általam is némünémüképen elősegíteni méltóztassanak.

U d v a r d y.

H i r d e t é s.

Jelentem a' nagy érdemű tudós olvasó Közönségnek, hogy mivel a' néhai tudós Professor Benkő Jósef által az eredeti kútfőből merített és józan critica-val írt, 's a' tudós világ előtt annyira esmeretes Transsilvania nevezetű Hazánkat esmértető Munka, úgy annyira elfogyott és megritkult, hogy azt nagy árron és sok utánna való járással is alig lehet már ma megszerezni; arra nézve számos tudós olvasó Hazafiak' kérésére és unszolására meghatároztam, hogy előfizetés segedelemmel kinyomtassam.

A' mi ezen Munkának kiadását illeti, annak formáját és nagyságát az első kiadás szerént megtartva, szép papírosra, új betűkkel, és nyomtatásban eshető hibáknak gondos elkerülése mellett, az Originalisban lévő számos és tetemes nyomtatásbeli hibáknak pontos megigazításával törekedem a' tudós Olvasóknak tellyes meglegedést szerezni.

Ezen Munkának előfizetésbeli árra:

1-ben Szép nyomtató papírosra nyomtatva egy Exemplárnak	leszen Conv. Pénzben	4 for. — —
2-szor Szép író papírosra nyomtatva		5 — 50 kr.
3-szor Fain posta papírosra		6 — 50 kr.

Ezen szándékomat még a' múlt nyár' elején az Erdélyi tudományosabb Városokban, nyomtatásban lévő tudósításommal próbatételül ki is hirdettem vala, és ámbár sokkal többen találtattak légyen ígérőim, mint Előfizetőim; de mégis, mivel már nagyobbára a' készület meglevén téve, a' közelebb jövő Mártius kezdetével mind a' két Részt egyszerre nyomtató sajtó alá szándékozom tenni, hogy azon hátramaradást, mellyet az Előfizetés segedelme után való várakozás okozott az egész Munka nyomtatásának hamarábbi elkészülésével kipótolhassam.

Az előfizetés Mártzius végéig elfogadódik a' Kolo'svári Ref. Collegium Typographiájába, és a' kik 3 Exemplárra praenumberálnak, a' 9-dik Exemplárt ingyen kapják. — Kolo'sváron Januar. 28-kán 1828.

Typographus Török István,
a' Kolo'svári Ref. Coll. Typograph. Arendátora.

J e l e n t é s.

Erdélyben eladóvá tétetik kész pénzért, avagy fele részében jó kötés mellett Egy esztendői várakozásra: 16—20—24 darab anya Kantza, Egy, avagy két Mag-Lóval. 15 esztendő-ön kezdve, (melly csak 5 darab) le 4 esztendősig.

Bővebben erről érthetni: Erdélyben:

- Kolosvárott: Szábel Menyhárt Úrnál.
- Szebenben: Kleinkauf Kereskedő Úrnál.
- Brassóban: Vertán Lukáts Úrnál.
- M. Országon Pesten: Liedemann F. Sámuel Úrnál.
- Posonyban: az Újság Redactiónál.
- Austriában Bétsben: a' Magyar Kurirnál.